

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1944 kl. 4 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om viss komplettering av gällande bestämmelser om rätt till avdrag vid taxering av inkomst för fördyrade levnadskostnader vid vistelse utom hemorten.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren av herrar *Viklund* och *Åkerström* väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 149, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan komplettering av gällande taxeringsbestämmelser, att ogifta och ensamstående personer, som haft arbete borta från hemorten, kunna vid taxeringen erhålla skäligen avdrag för de fördyrade omkostnader, som varit förenade med inkomstens förvärvande».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 33 § kommunalskattelagen må från intäkt av tjänst avdrag göras för samtliga utgifter, vilka äro att anse som kostnader för fullgörande av tjänsten, såvitt icke för samma kostnader anvisats särskilt anslag, som enligt 32 § 3 mom. nämnda lag ej skall upptagas såsom intäkt. I enlighet härmed får avdrag ske för bland annat kostnad för resor i tjänsten, där ej, vad angår statstjänst, särskild ersättning varit därför anvisad. Innebörden av sistnämnda bestämmelse har närmare utvecklats i punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen. Där stadgas, att skattskyldig, som i sin tjänst verkställt resor utom den vanliga verksamhetsorten, äger rätt till avdrag icke blott för kostnaden för själva resan utan jämväl för den ökning i levnadskostnaden, som han kan ha fått vidkännas på grund av vistelsen utom den vanliga verksamhetsorten. Därest åter skattskyldig bosatt sig på annan ort än där han har tjänst eller anställning eller antagit arbete på annan ort än där han är bosatt, har han visserligen rätt till avdrag för skälig kostnad för resor till och från arbetsplatsen men däremot i regel icke till avdrag för ökade levnadskostnader. Avdrag för ökade levnadskostnader medges dock för det fall, att anställningen avser endast en kortare tid eller skall bedrivas å flera olika platser eller det av annan anledning icke skäligen kan ifrågasättas, att den skattskyldige skall avflytta till den ort, där arbetet skall utföras.

I den föreliggande motionen har anförts bland annat att taxeringsmyndigheterna intill år 1941 medgivit såväl gifta som ogifta personer rätt till avdrag för ökade levnadskostnader vid arbete utom hemorten. Från och med

nämnda års taxering hade emellertid dylikt avdrag förvägrats ogifta och ensamstående personer. Denna myndigheternas inställning hade för därav berörda skattskyldiga framstått såsom orättvis, särskilt vid en jämförelse med skattskyldiga, vilka åtnjöte sådan traktamentsersättning, som beträffande såväl gifta som ogifta icke skulle upptagas såsom skattepliktig inkomst. Det vore oundvikligt, att personer som hade arbete på annan plats än hemorten åsamkades större kostnader än de som hade sitt arbete i hemorten. Särskilt gällde detta beträffande personer från landskommuner i lägre dyrortsgrupp, vilka hade säsongarbete på orter i högre dyrortsgrupp, varvid de dessutom vid taxeringen i hemortskommunen erhöle allenast ett lägre ortsavdrag.

Utskottet.

Vad i motionen anförts rörande en år 1941 inträffad förändring i taxeringsmyndigheternas behandling av frågan om avdrag för ökade levnads-kostnader torde endast ha avseende å av beskattningsnämnderna inom visst område tillämpad praxis. Någon ändring av bestämmelserna angående rätt till avdrag för ökade levnads-kostnader har icke ägt rum. Ej heller har såvitt utskottet kunnat finna, vid nämnda tidpunkt någon ändring skett i skatteminstolarnas praxis i ifrågavarande hänseende.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen göra gällande bestämmelser om rätt till avdrag för ökade levnads-kostnader icke någon åtskillnad mellan gifta och ogifta skattskyldiga. En förutsättning för att sådant avdrag skall kunna medgivas är dock, att en ökning av levnads-kostnaderna verkligen uppstått genom att den skattskyldige antagit arbete på annan ort. I detta hänseende föreligger givetvis en skillnad mellan skattskyldiga med eget hushåll och skattskyldiga, som icke ha eget hushåll. Att i praxis avdrag för fördyrade levnads-kostnader i regel icke medgives den sistnämnda kategorien skattskyldiga beror därpå att för dessa skattskyldiga några väsentliga merkostnader ej anses ha uppkommit till följd av arbetet utom hemorten. Om i sådana fall utredning förebringas om att kostnadsfördyring uppstått, möter enligt gällande bestämmelser intet hinder för att avdrag för fördyrade levnads-kostnader medgives. Det i motionen berörda spörsmålet är sålunda en ren tillämpningsfråga.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 149 av herrar Viklund och Åkerström om viss komplettering av gällande bestämmelser om rätt till avdrag vid taxering av inkomst för fördyrade levnads-kostnader vid vistelse utom hemorten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1944.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under betänkande nr 20.